

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

2004
4. volební období

790

Informace o pojišťování vývozních úvěrových rizik

předkládaná Exportní garanční a pojišťovací společností, a. s. (dále jen EGAP)
Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

Informace zachycuje vyhodnocení činnosti společnosti za období leden – červen 2004
a její členění odpovídá požadavkům zákona č. 58/1995 Sb., v platném znění.

Obsah:

- A. Základní údaje o Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a. s.**
- B. Úvod – souhrnné výsledky EGAP za 1. pololetí 2004**
- C. Pojišťování se státní podporou**
  - C.1. Souhrnné výsledky pojišťování se státní podporou za 1. pololetí 2004**
  - C.2. Fondy a rezervy na pojišťování se státní podporou**
  - C.3. Pojistná angažovanost a využití pojistné kapacity za 1. pololetí 2004**
- D. Komerční pojištění v 1. pololetí 2004**
- E. Pojištění malých a středních podniků**
- F. Likvidace pojistných událostí a vymáhání pohledávek**
- G. Výsledky hospodaření společnosti za 1. pololetí 2004**
- H. Využívání členství v mezinárodních organizacích**

A. Základní údaje o Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a. s.

EGAP je akciovou společností plně vlastněnou státem, jehož akcionářská práva vykonávají ústřední orgány státní správy České republiky. Základní kapitál společnosti představuje od 10. listopadu 1995 částku 1 300 mil. Kč. Součástí základního kapitálu EGAP je 500 mil. Kč jako majetková účast EGAP v České exportní bance, a. s. (ČEB), což je v souladu s ustanovením § 4 odst. 2 zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovy společnosti byly na zasedání valné hromady v květnu 2002 upraveny v souladu se zákonem č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů a odpovídají i znění zákona č. 282/2002 Sb., jímž byl naposledy novelizován zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou.

Rozložení hlasovacích práv mezi ústřední orgány státní správy, zastupující stát jako jediného akcionáře EGAP, je následující:

Ministerstvo financí	520 hlasů
Ministerstvo průmyslu a obchodu	468 hlasů
Ministerstvo zemědělství	156 hlasů
Ministerstvo zahraničních věcí	156 hlasů

Složení představenstva a dozorčí rady společnosti, platné na konci 1. pololetí 2004, je uvedeno v příloze č. 1 této Informace. Dne 25. června 2004 odstoupil z funkce předsedy a člena Dozorčí rady společnosti JUDr. Miroslav Somol, CS. a na jeho místo byl nominován Ing. Martin Tlapa, MBA, náměstek ministra průmyslu a obchodu.

B. Úvod – souhrnné výsledky EGAP za 1. pololetí 2004

V průběhu 1. pololetí 2004 se podařilo oproti loňskému roku výrazně zvýšit objem nově pojištěných úvěrů, jejichž objem tak dosáhl téměř 60 % celkového objemu za celý rok 2003. Potvrdilo se tak již loni avízované obnovení růstového trendu, a to při relativně nízkém rozsahu jeho škodovosti. Největší dynamiku růstu představovaly nově uzavřené smlouvy v komerčním pojištění, u pojištění se státní podporou se pak dále prosazovaly především ty produkty (předexportní financování, pojištění záruk), které se týkají pojištění výkonu českých exportérů a které nejvíce ovlivňují celkovou hodnotu obchodních kontraktů, které bylo možno realizovat díky pojištění se státní podporou prostřednictvím EGAP; hodnota takto podpořených kontraktů dosáhla za 1. pololetí 2004 úhrnné výše 42 075 mil. Kč.

Celoroční objem všech nově pojištěných úvěrů by měl dosáhnout souhrnné výše alespoň 97 mld Kč, což představuje cca 20%-ní nárůst proti objemu pojištěnému v roce 2003. Maximální výše všech vyplacených pojistných plnění za rok 2004 nepřesáhne částku 880 mil. Kč, z toho rozhodující část představuje pojistné plnění za konkurs ČKD DS v souvislosti s projektem dodávek tramvají na Filipíny.

Pojistná angažovanost dosáhla u pojištění se státní podporou k 30. 6. 2004 výše 75,4 mld. Kč a byla plně kryta vlastními zdroji společnosti; ani její další očekávané navýšení do konce roku 2004 nebude vyžadovat čerpání dotace ze státního rozpočtu.

Za 1. pololetí roku 2004 zaznamenala společnost účetní zisk ve výši cca 220 mil. Kč. Na tomto výsledku se podílel i zisk na technickém účtu, tj. zisk dosažený vlastní pojišťovací činností.

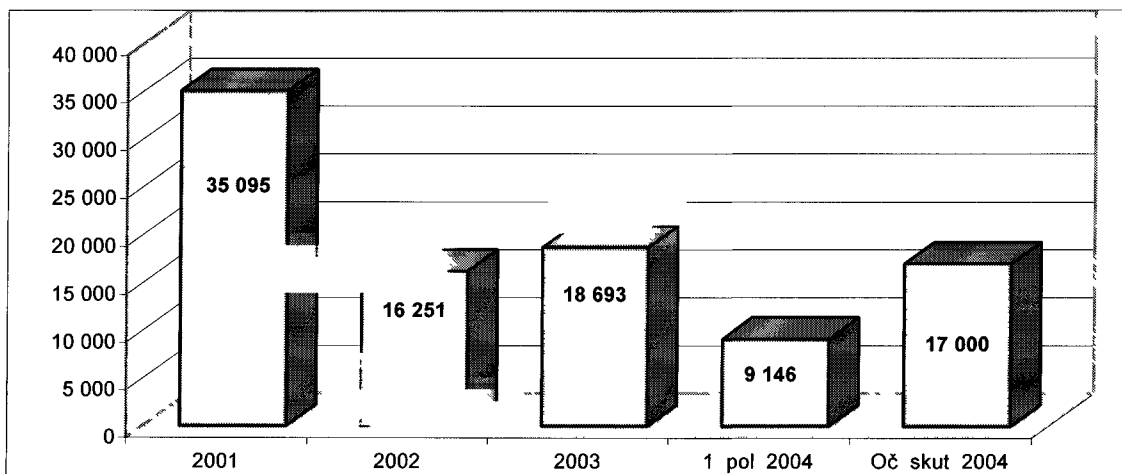
C. Pojišťování se státní podporou

Pojišťování se státní podporou (dříve „teritoriální rizika“, resp. „vývozní úvěrová rizika“) je definováno v § 1 písmeno a) zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, v platném znění a je realizováno se zárukou státu za závazky EGAP.

1. Souhrnné výsledky pojišťování se státní podporou za 1. pololetí 2004

Graf č. 1

Vývoj celkového objemu pojištění se státní podporou (v mil. Kč):

Poznámka: hodnoty v grafu představují nominální pojistnou hodnotu pojistných smluv nově uzavřených v průběhu příslušného běžného roku.

V průběhu **1. pololetí 2004** bylo uzavřeno celkem 152 pojistných smluv s celkovou pojistnou hodnotou **9,1 mld. Kč.** roku 2003. Předepsané pojistné dosáhlo za stejné období výše cca 114 mil. Kč.

Hodnota obchodních kontraktů, které bylo možno realizovat díky pojištění prostřednictvím EGAP (od roku 2003 nově užívaný ukazatel pojištěním podpořených vývozních aktivit), dosáhla za 1. pololetí 2004 úhrnné výše **42 075 mil. Kč.**

Odhad objemu nově uzavřených pojistných smluv za celý rok 2004 se pohybuje ve výši 17 mld. Kč, což představuje překročení schváleného podnikatelského záměru o cca 1 mld. Kč.

Všechny pojistné smlouvy uzavřené v průběhu 1. pololetí 2004 patří do kategorie tzv. rutin- ních obchodních případů, tedy případů menšího rozsahu. Posun v jednání o případech mimořádné- ho rozsahu (tj. nad 1 mld. Kč) během 1. pololetí 2004 nebyl významný a očekává se, že ani v 2. pololetí nedojde k finalizaci žádného z původně předpokládaných rozsáhlých projektů.

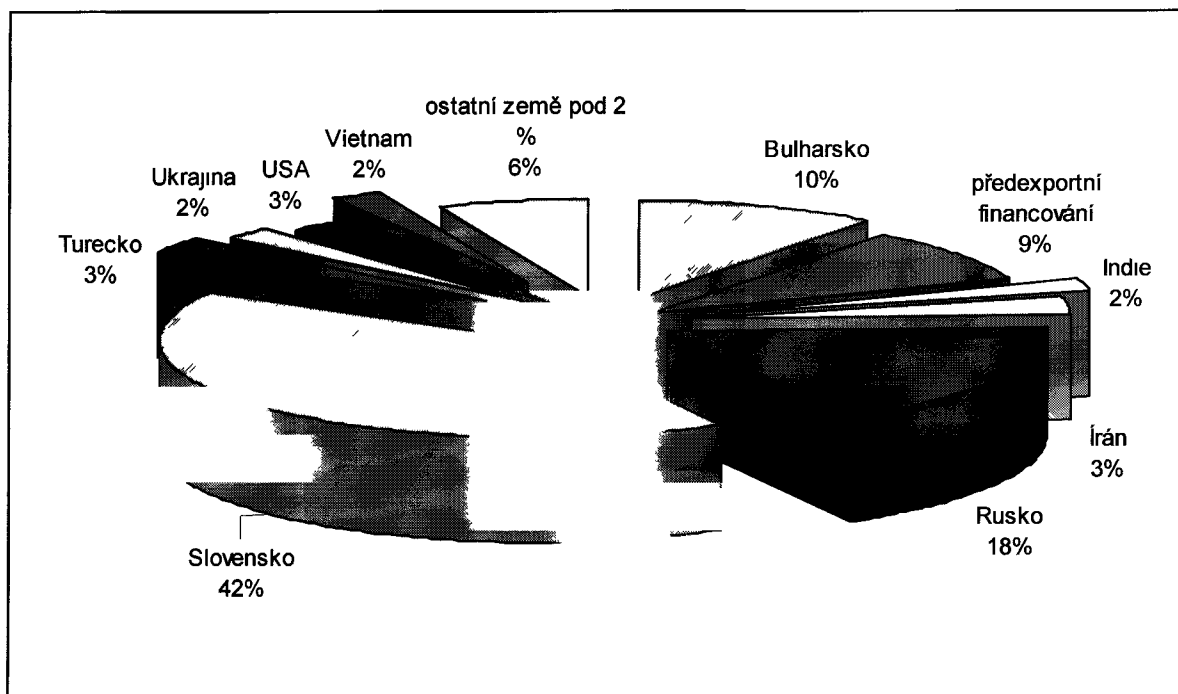
Největší pojistná hodnota byla realizována prostřednictvím pojistných smluv pro krytí **krát- kodobých dodavatelských úvěrů (typ B)**, které dosáhly hodnoty 3,8 mld. Kč, tj. více než 40 % z celkového objemu za 1. pololetí 2004.

Poměrně častěji byly uzavírány pojistné smlouvy pro krytí **odběratelských úvěrů (typ D)**, a to proto, že došlo k finalizaci několika pojistných případů, jejichž příprava byla zahájena již kon- cem roku 2003. K dosažení finanční uzávěrky jednotlivých projektů docházelo postupně, takže jednotlivé pojistné smlouvy byly uzavírány v průběhu celého 1. pololetí 2004. Celková pojistná hodnota tohoto typu pojištění dosáhla výše 1,7 mld. Kč. Vývozy směřovaly do Ruska, Turecka, Srbska a Černé hory, Tuniska, na Slovensko, Ukrajinu a na Kubu. Nejvýznamnějšími pojistnými případy jsou projekty v oblasti technologie pro průmysl sklářský, dopravních prostředků, teleko- munikace, energetiky, zemědělské technologie a strojírenství.

V oblasti **pojištění předexportních úvěrů (typ F)** bylo v průběhu 1. pololetí uzavřeno 31 nových pojistných smluv, přičemž se jednalo spíše o menší obchodní případy - až na výjimky šlo o úvěry v objemu do 100 mil. Kč. Některé projednávané obchodní případy, s nimiž bylo počí- táno na 1. pololetí roku 2004, se nakonec s pojištěním nerealizovaly, a to ať již z důvodů problémů na straně vývozců či jejich obchodních partnerů, nebo byla jejich realizace odložena.

Situace v **pojištění záruk (typ Z)** byla podobná jako u pojištění typu F – v průběhu 1. polo- letí 2004 bylo pojištěno 56 spíše menších záruk, nicméně vyskytly se i rozsáhlejší záruky, a to zejména v projektech, kde čeští exportéři vstupují do tendru, či podepsali kontrakt na dodávku investičního celku. Celkem bylo za 1. pololetí 2004 podepsáno bylo 61 nových pojistných smluv. Největší objem se v 1. pololetí 2004 týkal pojištění záruk na vývozy směřující do Indie, Íránu, USA a na Slovensko. Předmětem dodávek byly dodávky zejména strojírenských celků, dopravních prostředků a zařízení cukrovaru. Celkový objem pojištěných záruk (cca 1,2 mld. Kč) má ovšem výrazný multiplikační efekt, umožňující vývozcům realizovat mnohanásobně větší obchodní pří- pady než je hodnota jednotlivé záruky, neboť záruky představují pouze malou část hodnoty podpo- řeného kontraktu (cca 3 až 25 % hodnoty vývozu podle typu a kombinace použitých záruk).

V **pojištění investic do zahraničí (typ I)** pokračovalo pojišťování dalších etap investic, kte- ré byly započaty již v minulých letech; zejména šlo o investice v Bulharsku, ve Vietnamu a v Indii.

Struktura vývozu pojištěného se státní podporou podle jednotlivých zemí za 1. pololetí 2004:

V průběhu 1. pololetí 2004 dominovaly v objemu pojištěných úvěrů vývozy na Slovensko a Rusko; předexportní financování dosáhlo cca 9% podílu na pojistné hodnotě nových pojistných smluv. Celkem byly za 1. pololetí 2004 pojištěny úvěry a záruky do 39 zemí, z toho v případě 29 zemí se jednalo o menší případy s objemem pod 2 % celkového objemu. Za celou dobu činnosti EGAP byly pojištěny vývozy do celkem 83 zemí.

2. Fondy a rezervy na pojišťování se státní podporou

Pro pojištění vývozních úvěrových rizik definovaných zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, v platném znění, byla ve státním rozpočtu na rok 2004 stanovena **pojistná kapacita 120 mld. Kč**. Vzhledem ke skutečnosti, že již na počátku roku předpokládaná výše pojistných fondů a rezerv k 31. 12. 2004 se ukazovala jako dostatečná pro krytí pojistné angažovanosti, nebyla ve státním rozpočtu dotace na jejich doplnění v roce 2004 vůbec stanovena.

Celková výše fondů a rezerv dosáhla k 30. 6. 2004 hodnoty 9 424 mil. Kč (včetně zisku za 1. pololetí 2004); tato částka plně kryje dosaženou pojistnou angažovanost včetně výhledu její výše k 31. 12. 2004, takže EGAP ji může ve vyhláškou MF č. 278/1998 Sb. stanoveném poměru (minimálně 9,5 %) plně pokrýt. Vývoj pojistných fondů a rezerv v uplynulých letech vyjadřují následující tabulky.

a) Přírůstky zdrojů na krytí pojistné angažovanosti na pojištění se státní podporou v jednotlivých letech:

(v mil. Kč)	Rok 1992-1998	Rok 1999	Rok 2000	Rok 2001	Rok 2002	Rok 2003	1.pol. 2004	Kumulovaně k 30.6.2004
Zdroje na krytí pojistné angažovanosti pojištění se státní podporou	7 258	1 123	638	1 071	939	-1 345 ¹⁾	201	9 884
z toho: roční vklad ze st. Rozpočtu	4 276	0	647	0	0	0	0	4 923
tvorba z vlastních zdrojů	2 982	1 123	-9	1 071	939	-1 345 ¹⁾	201	4 961

1) jedná se o snížení z důvodu vypořádání ztráty za rok 2002 (866,3 mil. Kč) a dále snížení nároků na tvorbu rezerv (479 mil. Kč)

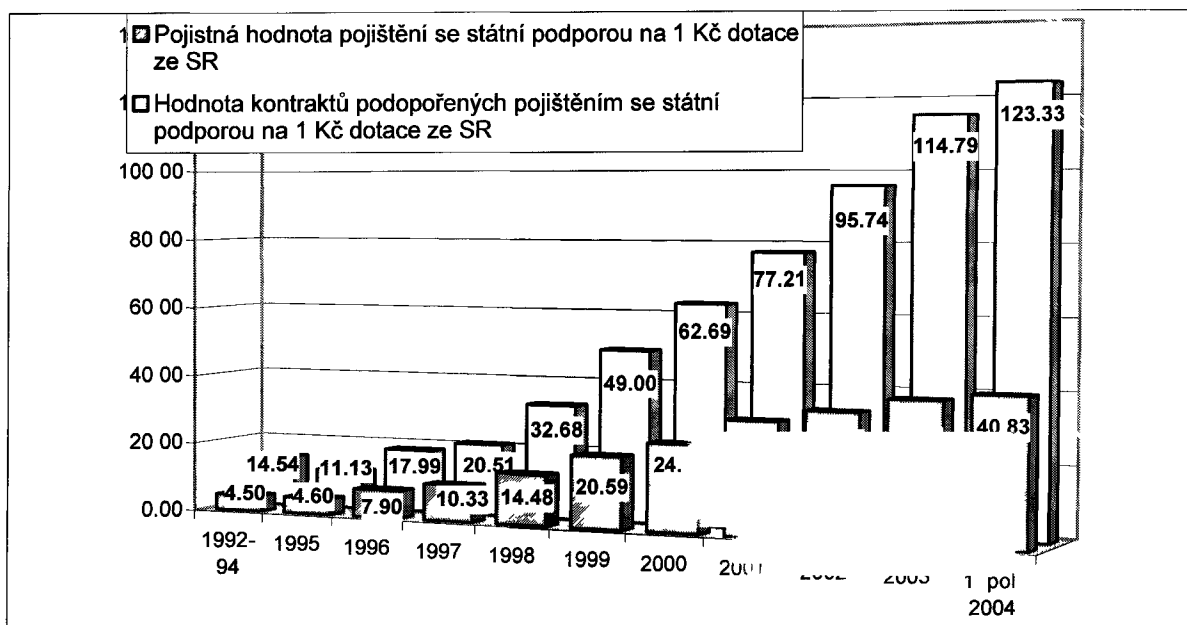
b) Stavy zdrojů na krytí pojistné angažovanosti na pojištění se státní podporou (kumulativně):

(v mil. Kč)	k 31. 12. 1998	k 31. 12. 1999	k 31. 12. 2000	k 31. 12. 2001	k 31. 12. 2002	k 31. 12. 2003	k 30. 6. 2004 ^{*)}
Celkový stav zdrojů na krytí pojistné angažovanosti	7 257	8 380	9 018	10 089	11 028	9 683	9 884
Stav fondů na krytí pojištění se státní podporou celkem	5 213	5 297	5 430	5 672	6 018	5 151	5 888
z toho:							
- vklady ze státního rozpočtu	4 276	4 276	4 923	4 923	4 923	4 923	4 923
- tvorba z vlastních zdrojů	938	1 021	507	749	1 095	228	965
Stav technických rezerv na krytí pojištění se státní podporou celkem	2 044	3 083	3 588	4 417	5 010	4 532	3 996
z toho:							
- rezerva na pojistná plnění	857	1 486	1 444	1 577	2 404	2 185	1 774
- rezerva na nezasloužené pojistné	1 172	1 584	2 117	2 778	2 540	2 237	2 102
- rezerva na pojistné slevy	15	13	27	62	66	104	114
- vyrovnávací rezerva	0	0	0	0	0	6	6

*) včetně zisku za 1. pololetí 2004

Za uplynulých 12 let své činnosti získal EGAP formou vkladů ze státního rozpočtu do svých pojistných fondů na krytí pojištění se státní podporou celkem 4 923 mil. Kč, což znamená, že **každá koruna rozpočtových vkladů již umožnila pojistit 40,83 Kč vývozního úvěru**. Vývoj uvedeného poměru ilustruje graf č. 3. S ohledem na skutečnost, že celková hodnota pojištěním podpořených vývozních kontraktů je vždy vyšší než vlastní pojištěná hodnota (u dlouhodobých úvěrů kryje EGAP maximálně 85 % hodnoty kontraktu, pojištěné záruky představují pouze 5 až 10 % hodnoty kontraktu), se multiplikační efekt využití rozpočtových zdrojů na podporu exportu prostřednictvím EGAP ještě dále zvyšuje (ke 30. 6. 2004 tak připadalo na 1 Kč z rozpočtových zdrojů celkem zhruba 123,33 Kč pojištění se státní podporou umožněných obchodních kontraktů). Vývoj uvedených poměrů ilustruje následující graf:

Pojistná hodnota a hodnota kontraktů podpořených pojištěním se státní podporou na 1 Kč vkladů ze státního rozpočtu (v Kč):

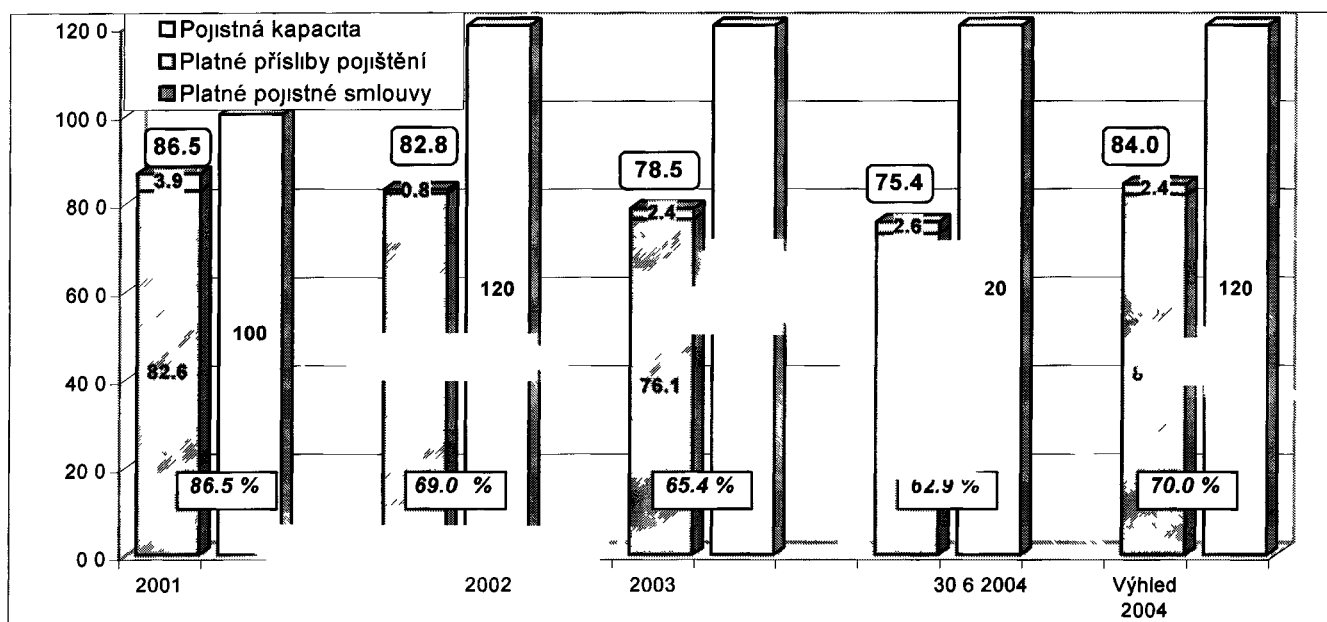
3. Pojistná angažovanost a využití pojistné kapacity za 1. pololetí 2004

Pojistná angažovanost k 30. 6. 2004 činila 75,4 mld. Kč, z toho 72,8 mld. Kč představovaly pojistné smlouvy a 2,6 mld. Kč přísliby pojištění. Pojistná kapacita tak byla využita na cca 62,9 %

Ukazatel pojistná angažovanost je definován v souladu s § 2 písm. s) zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, v platném znění. Pojistná angažovanost představuje „*souhrn hodnot pojištěných vývozních úvěrových rizik z uzavřených pojistných smluv (v nominální výši včetně úroků a smluvních poplatků) a ze zajišťovací činnosti, snížený o hodnotu rizik, která již zanikla, a hodnot smluv o příslibu pojištění ve výši 50 % jejich nominální hodnoty*“.

Srovnání pojistné angažovanosti (určené pro výpočet pojistné kapacity) a stavu pojistné kapacity k 31. 12. běžného roku (v mld. Kč):

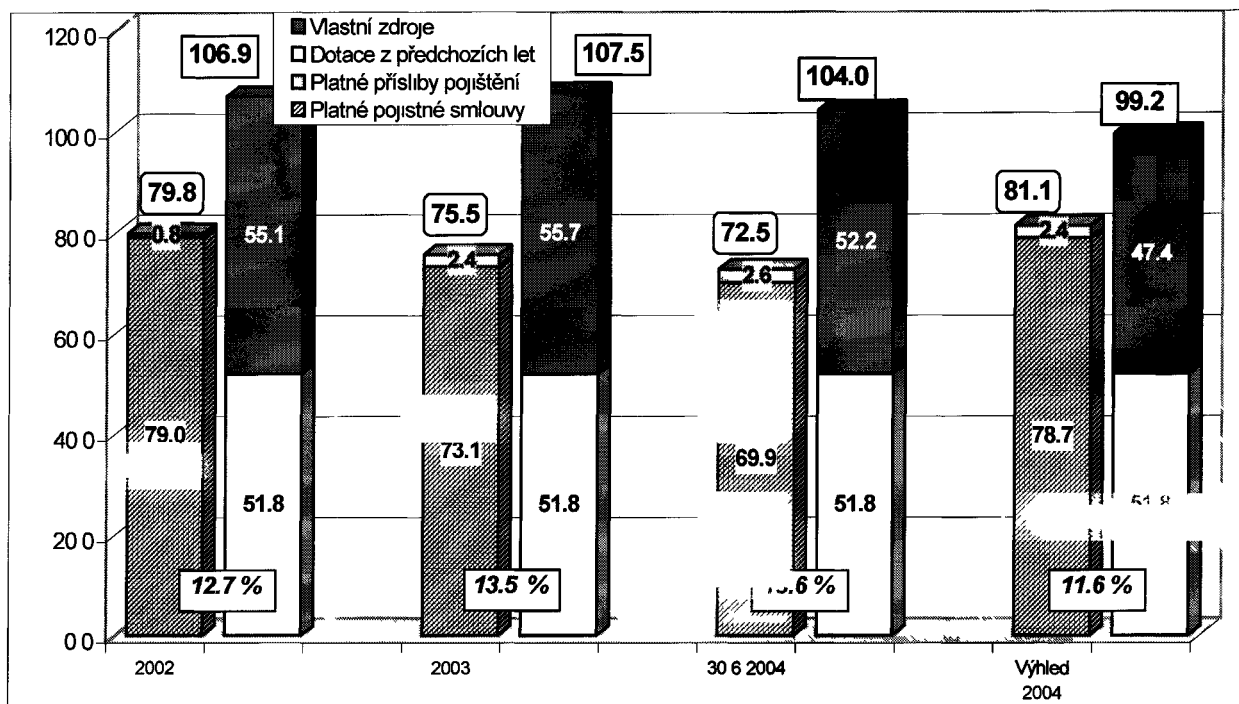
Poznámka: hodnoty uvedené v zaoblených rámečcích nad levým sloupcem představují celkovou pojistnou angažovanost, v rámečcích dole je uvedeno procento využití pojistné kapacity.

V souladu s ustanovením § 4 vyhlášky MF č. 278/1998 Sb., v platném znění, musí EGAP udržovat pojistné fondy a rezervy v minimálně 9,5% výši pojistné angažovanosti snížené o pojistnou angažovanost krytou pasivním zajištěním, tj. o hodnotu krytou smlouvami o zajištění uzavřenými se zahraničními státními úvěrovými pojišťovnami.

Pojistná angažovanost, kterou je EGAP povinen krýt svými pojistnými fondy a rezervami, dosáhla k 30. 6. 2004 souhrnné výše 72,5 mld. Kč. Pojistné fondy a rezervy dosáhly k 30. 6. 2004 výše 9 884 mil. Kč (včetně zahrnutí přídelu ze zisku za rok 2003 a za 1. pololetí 2004), takže pojistná angažovanost byla k tomuto datu kryta do výše 13,6 %, což znamená, že dosažená pojistná angažovanost byla plně kryta vlastními zdroji EGAP. EGAP proto v tomto období skutečně nepotřeboval dotaci ze státního rozpočtu, což avizoval ve své žádosti MF již v roce 2003 (viz část 2. této Informace).

Pojistná angažovanost pro účely krytí pojistnými fondy a rezervami společnosti se k 31. 12. 2004, vzhledem k odhadu vývoje do konce roku, předpokládá ve výši 81,1 mld. Kč (z toho 78,7 mld. Kč platné pojistné smlouvy). Předpokládaná výše pojistných fondů a rezerv bude k 31. 12. 2004 činit 9 424 mil. Kč, což znamená, že pojistná angažovanost bude k tomuto datu kryta do výše 11,6 %.

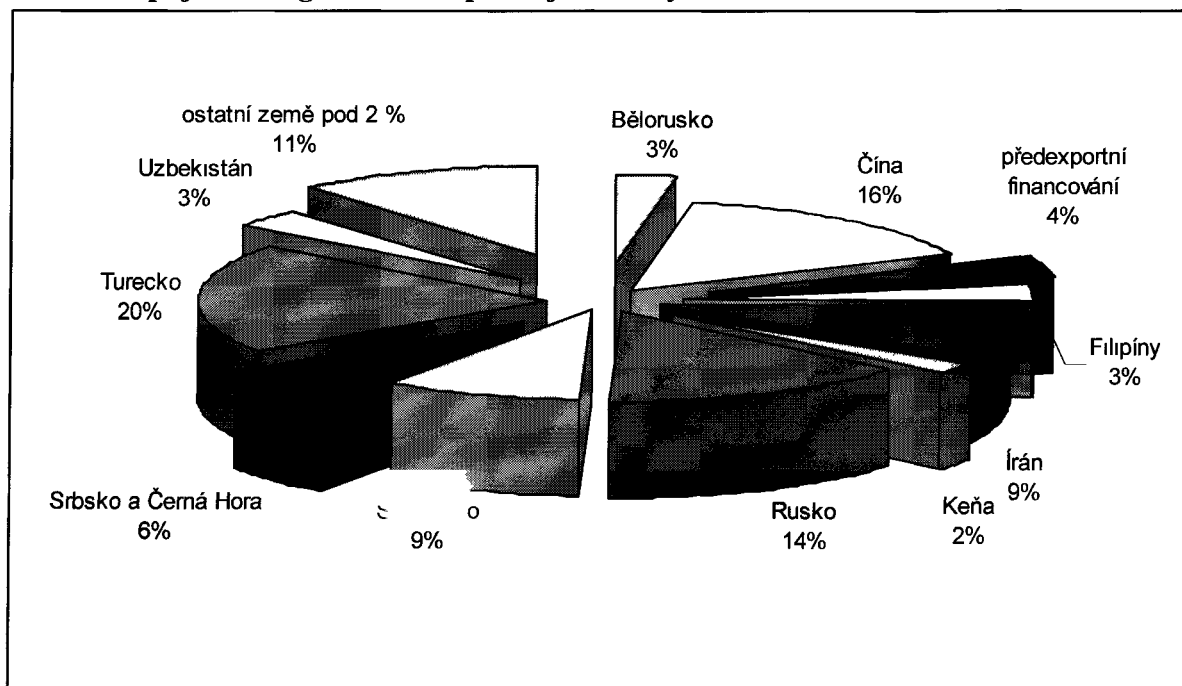
Vývoj pojistné angažovanosti (snížené o pasivní zajištění) a její krytí pojistnými fondy a rezervami k 31. 12. běžného roku (v mld. Kč):

Poznámka: hodnoty uvedené v rámečcích nad levým sloupcem představují celkovou pojistnou angažovanost (sníženou o hodnotu pasivního zajištění), hodnoty v rámečcích nad pravým sloupcem pak celkovou výši krytí pojistné angažovanosti pojistnými fondy a rezervami, členěnými na část krytou pojistnými fondy a rezervami tvořenými z vlastních zdrojů (tj. z přijatého pojistného a z rozdělení zisku) a na část krytou zdroji ze státního rozpočtu. V rámečcích dole je uvedeno procento krytí dosažené pojistné angažovanosti pojistnými fondy a rezervami společnosti.

Graf č. 6

Struktura pojistné angažovanosti podle jednotlivých zemí k 30. 6. 2004:

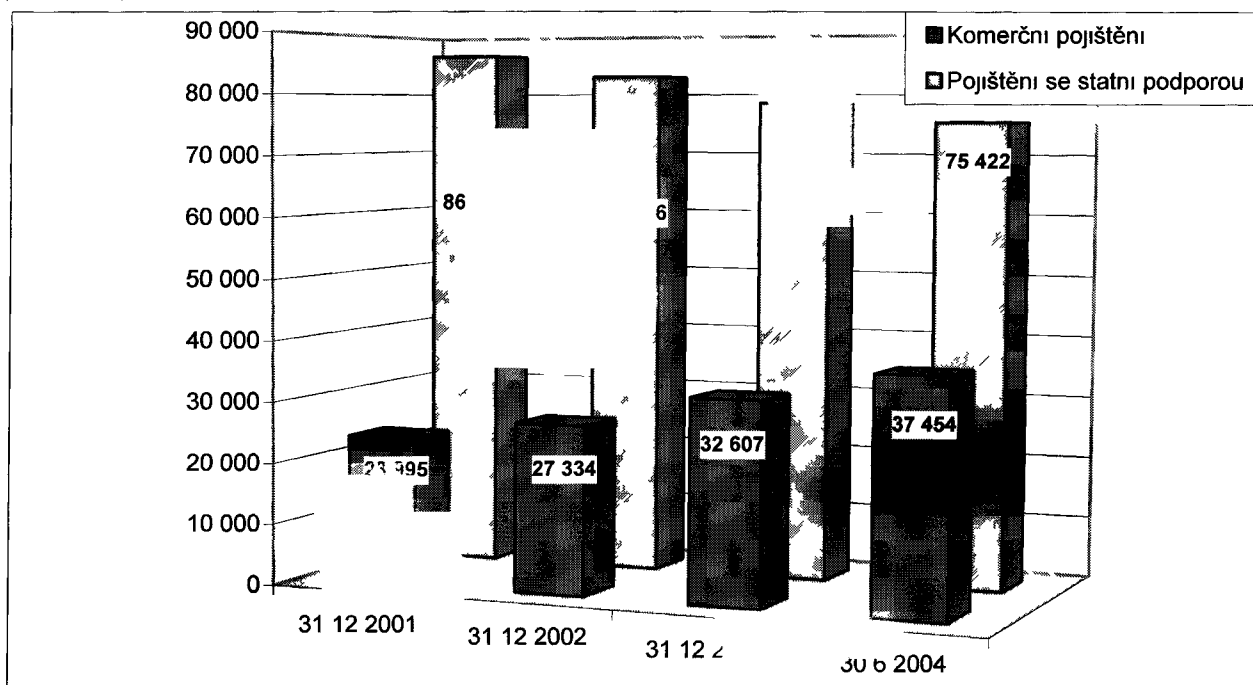

Následující graf srovnává vývoj stavů pojistné angažovanosti na konci jednotlivých let u pojištění se státní podporou, která je kryta příslušnými pojistnými fondy a rezervami

z vlastních zdrojů a z případných dotací ze státního rozpočtu ve výši nezbytné pro dodržení poměru stanoveného vyhláškou MF, a dále pojistné angažovanosti u komerčního pojištění (součet všech platných úvěrových limitů), na kterou se nevztahuje státní podpora, a kterou EGAP kryje pojistnými fondy a rezervami vytvořenými z komerční činnosti bez jakýchkoli nároků na rozpočtové zdroje. Pro portfolio spravovaných rizik je charakteristické, že přes vyšší objemy nově pojištěných komerčních pohledávek v průběhu jednotlivých let **převažuje pojistná angažovanost pojištění se státní podporou**, jejíž hodnota byla v posledních třech letech více než dvojnásobná ve srovnání s pojistnou angažovaností z komerčních rizik. Je to dáno především krátkou dobou návratnosti komerčních pohledávek, která se v průměru pohybuje v délce cca 3 měsíců.

Graf č. 7

Vývoj stavů pojistné angažovanosti u pojištění se státní podporou a u komerčního pojištění (v mil. Kč):

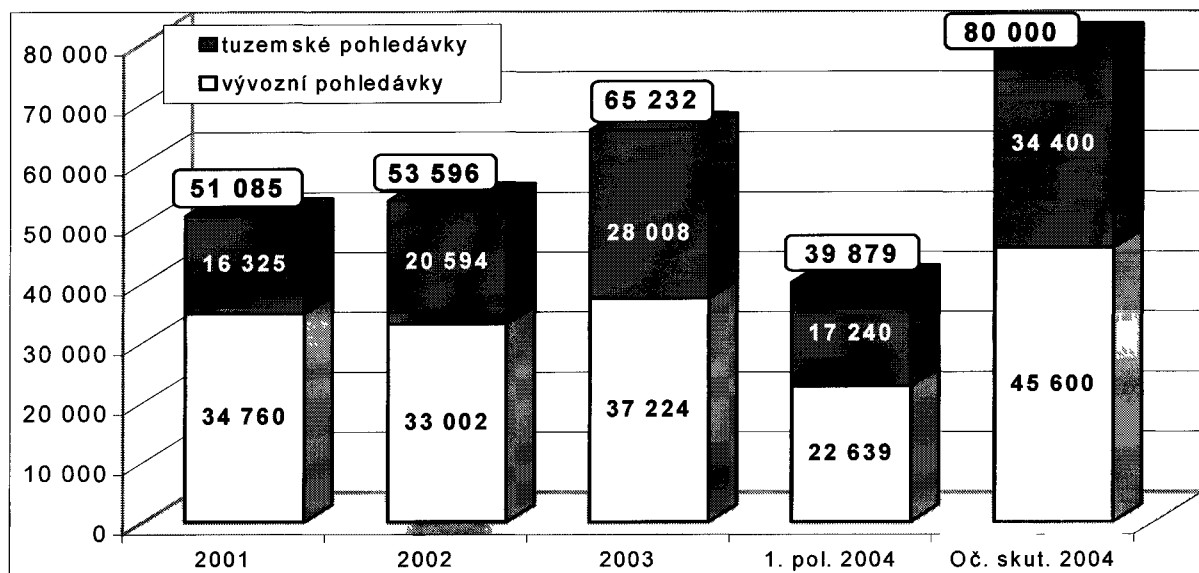
D. Komerční pojištění

Významnou složkou činnosti EGAP je i komerční pojištění, sloužící vývozcům vyvážejícím na úvěr kratší než jeden rok do zemí s odpovídajícím zákonodárstvím, umožňujícím účinné vymáhání pohledávek na základě fungujících zákonů o konkursu a vyrovnání. Tento typ pojištění je podporován zajišťovacími smlouvami s předními západoevropskými zajišťovateli a EGAP jej **provozuje bez jakékoli angažovanosti státního rozpočtu České republiky.**

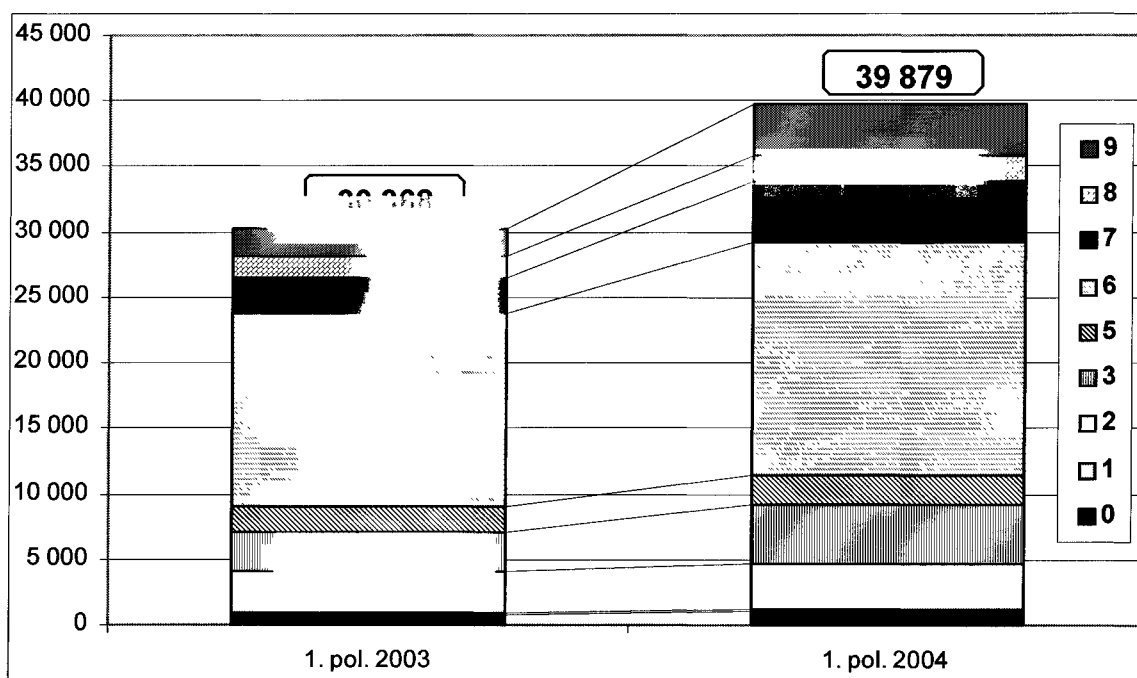
V **komerčním pojištění** byly v 1. pololetí 2004 pojištěny pohledávky v celkové hodnotě **39,9 mld. Kč**, což je nárůst o 31 % oproti 1. pololetí 2003. Předepsané pojistné za 1. pololetí 2004 dosáhlo hodnoty 132 mil. Kč.

V pojištění **vývozních pohledávek** dosáhl pojištěný objem za prvních šest měsíců roku 2004 hodnoty **22,6 mld. Kč**. V pojištění **krátkodobých tuzemských pohledávek** byly pojištěny pohledávky ve výši **17,2 mld. Kč**; tento typ pojištění má **trvale rostoucí charakter** (nárůst o zhruba 40 % oproti 1. pololetí 2003).

Za 1. pololetí 2004 bylo uzavřeno 98 nových rámcových pojistných smluv, celkový počet platných pojistných smluv (kmen) za vývozní i tuzemské pojištění činil 823 smluv. Za celý rok 2004 se předběžně předpokládá pojištění více než 80 mld. Kč pohledávek, což představuje navýšení oproti roku 2003 o cca 23 %. Vývoj komerčního pojištění ilustrují následující grafy:

Objem komerčního pojištění (v mil. Kč) :

Graf č. 9

Objem komerčního pojištění členěný podle komoditních tříd SITC za 1. pololetí 2003 a 2004 (v mil. Kč):

0 Potraviny a živá zvířata	6 Tržní výrobky tříděné podle druhu materiálu
1 Nápoje a tabák	7 Stroje a přepravní zařízení
2 Suroviny s výjimkou paliv	8 Různé průmyslové výrobky
3 Nerostná paliva, maziva a příbuzné materiály	9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné
5 Chemikálie a příbuzné výrobky	

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské Unie a s tím související narůstající konkurencí v komerčním úvěrovém pojištění se představenstvo EGAP zabývalo dalšími perspektivami vývoje a institucionálního řešení komerčního pojištění. S ohledem na doporučení českých i evropských dozorujících orgánů z oblasti pojišťovnictví a hospodářské soutěže bylo rozhodnuto navrhnout vyčlenění komerčního pojištění do dceřiné společnosti s tím, že

v další fázi bude akciový podíl nabídnut strategickému partnerovi, který bude vybrán na základě předem stanovených věcných kritérií tak, aby bylo zabezpečeno zachování a další rozšíření těchto služeb pro české podnikatele.

Tento záměr je předkládán ke schválení vládě s tím, že na základě právní analýzy bylo doporučeno navrhnout technickou změnu zákona č. 58/1995 Sb., která by odstranila možnost rozdílné interpretace ustanovení § 4, odst. 2, týkající se založení dceřiné společnosti a účasti EGAP v ní.

E. Pojišťování malých a středních podniků

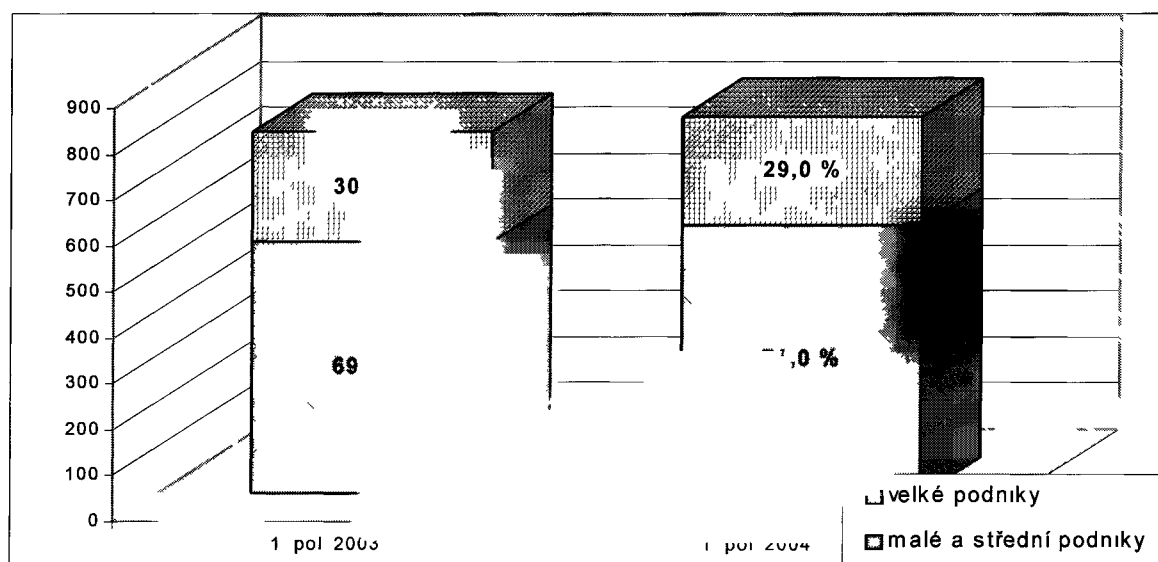
Podpora vývozu malých a středních podniků se v rámci působnosti EGAP soustřeďuje především do oblasti komerčního pojištění. Důvodem je struktura výroby těchto podniků, kde převažuje spotřební zboží, materiály, polotovary a součástky, pro které je charakteristické využívání krátkodobých úvěrů.

Spolupráci EGAP s malými a středními vývozci již nyní posiluje pružný systém pojistných produktů „GA“ umožňující krýt krátkodobá rizika tuzemských a vývozních pohledávek proti komerčním a teritoriálním rizikům, a to při zjednodušené proceduře schvalování tohoto pojištění.

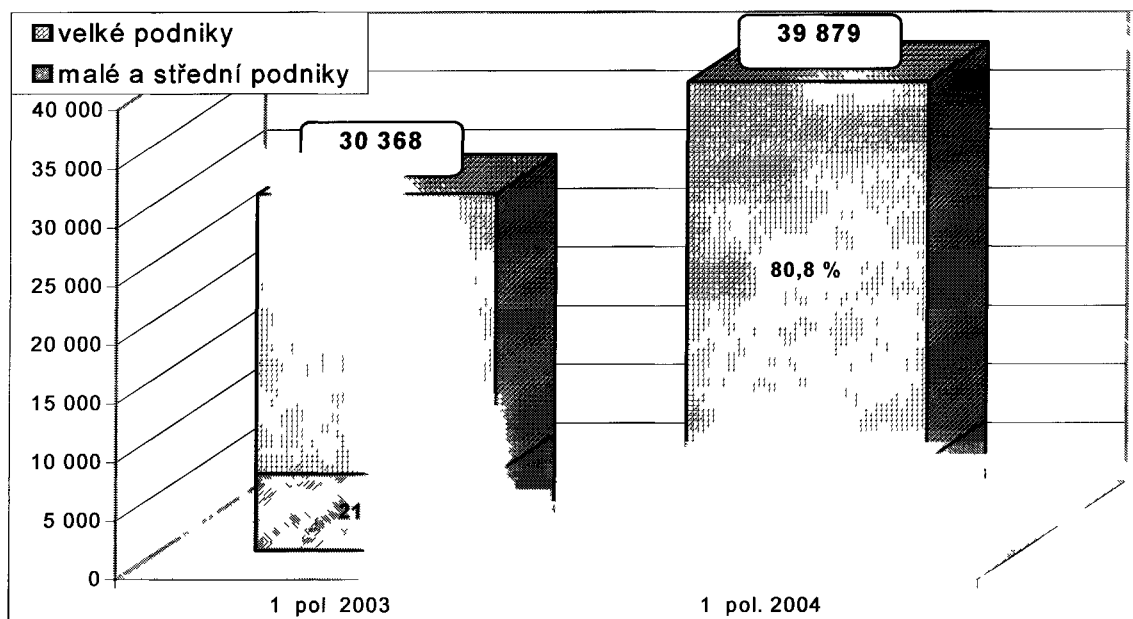
Graf č. 10

Struktura komerčně pojištěných podniků podle jejich velikosti v 1. pololetí 2003 a 2004:

(podle metodiky EU (počet podniků; váha v %):

Struktura komerčního pojištění podle objemu pojištění v 1. pololetí 2003 a 2004:
(podle metodiky EU; v mil. Kč; váha v %):

Z celkového počtu společností, pojištěných na komerční bázi, tvořily v 1. pololetí 2004 malé a střední podniky celkem 71 %. **Na celkovém objemu pojištěných pohledávek dosáhl jejich podíl cca 19,2 %.** Podíl tuzemských pohledávek představuje u této skupiny pojištěných více než 53 %.

Pro uvedené rozlišení bylo použito kritérium používané v ČR od 1. 1. 2000 a odpovídá metodice EU.

F. Likvidace pojistných událostí a vymáhání pohledávek

V průběhu 1. pololetí 2004 EGAP vyplatil celkem 606 mil. Kč. Za stejné období se EGAP podařilo vymoci pohledávky v souhrnné výši 13 mil. Kč a dále zabránit škodám ve výši více než 90 mil. Kč.

V pojišťování se státní podporou bylo za 1. pololetí roku 2004 vyplaceno celkem **538 mil. Kč**, přičemž nejvyšší objem (cca 67 %) pojistných plnění připadl na pojistnou událost týkající se vývozu tramvají na Filipíny.

Ve 2. pololetí roku 2004 EGAP počítá u pojištění se státní podporou s dalšími výplatami pojistných plnění, přičemž jejich celkový objem za rok 2004 v pojištění se státní podporou nepřesáhne 760 mil. Kč.

Za prvních šest měsíců roku 2004 vymohl EGAP v pojištění se státní podporou cca 7 mil. Kč pohledávek, za které dříve poskytl pojistné plnění, a zároveň zabránil škodám ve výši 3,3 mil. Kč.

G. Výsledky hospodaření společnosti za 1. pololetí 2004

Hospodaření EGAP se řídí obecně platnými pravidly pro pojišťovny ve smyslu zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, a navazujících předpisů, týkajících se tvorby a používání rezerv v pojišťovnách.

Všechny finanční zdroje společnosti (základní kapitál, povinný zákonný rezervní fond, rezervy a fondy pro pojištění komerčních i vývozních úvěrových rizik) jsou součástí vlastního kapitálu EGAP a výnosy z nich jsou součástí hospodářského výsledku společnosti.

Samostatný režim má hospodaření s rezervami a fondy pro pojištění vývozních úvěrových rizik definovaných zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, v platném znění, (tj. teritoriálních rizik a tržně nezajistitelných komerčních rizik), jejichž tvorba a použití se řídí samostatnou vyhláškou ministerstva financí č. 278/1998 Sb. Uvedené rezervy a fondy jsou dle těchto předpisů tvořeny:

- příjmy z pojistného,
- příděly z rozdělení hospodářského výsledku (zisku) společnosti,
- dotacemi ze státního rozpočtu.

Rezervy a fondy pro pojištění vývozních úvěrových rizik mají v hospodaření společnosti zvláštní postavení, neboť kromě zabezpečení finanční soběstačnosti společnosti slouží zároveň jako nárazníková rezerva pro státní rozpočet, který ve smyslu § 8, odst. 1 uvedeného zákona ručí za závazky EGAP z titulu pojištění vývozních úvěrových rizik.

Výše uvedený systém hospodaření EGAP umožňuje jednoznačně sledovat jednak rozsah zdrojů poskytovaných společnosti ze státního rozpočtu, jednak míru jejich využívání pro podporu exportu a v neposlední řadě též efektivitu vlastního hospodaření pojišťovací společnosti.

Hospodářský výsledek společnosti za 1. pololetí roku 2004

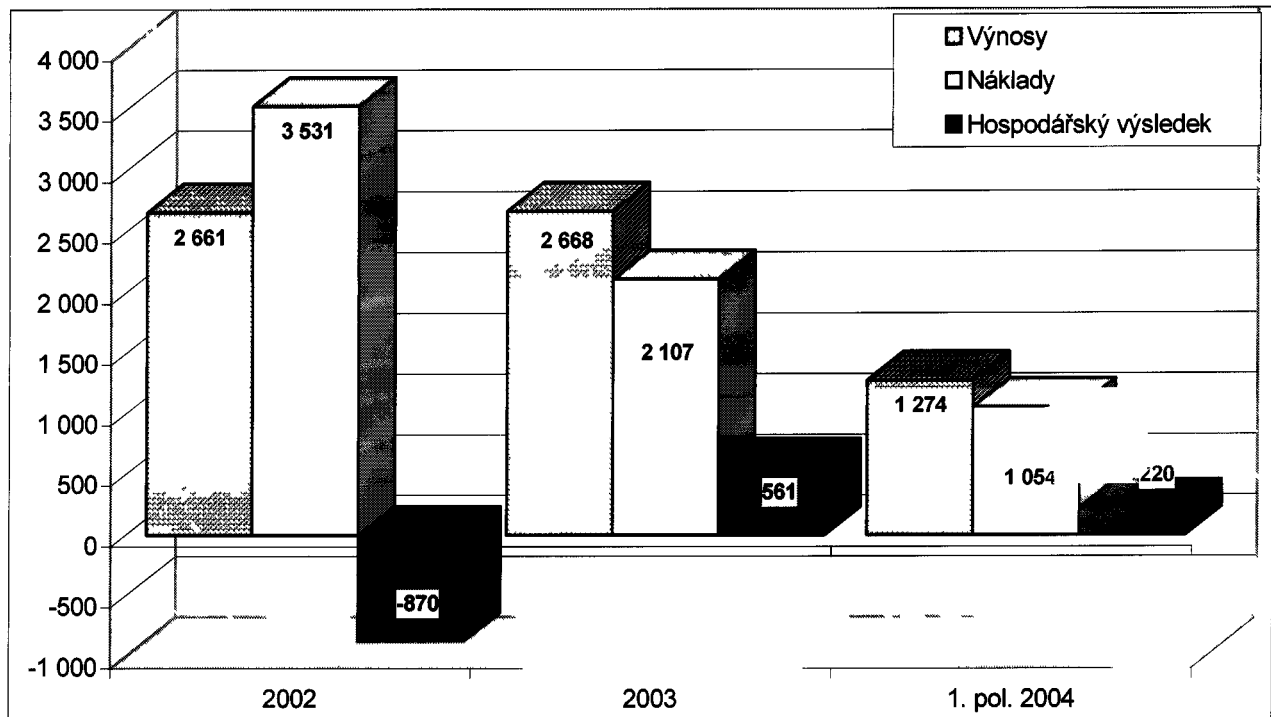
Za 1. pololetí roku 2004 společnost zaznamenala účetní hospodářský výsledek ve výši 220 mil. Kč; jeho struktura je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 2

Vývoj nákladů a výnosů očištěných o účetní náklady a výnosy z termínovaných obchodů s cennými papíry (v mil. Kč):

	Rok 2002	Rok 2003	1. pol. 2004
Výnosy	2 661	2 668	1 274
Náklady	3 531	2 107	1 054
Hospodářský výsledek	-870	+561	+220

Vývoj nákladů a výnosů očištěných o účetní náklady a výnosy z termínovaných obchodů s cennými papíry (v mil. Kč):

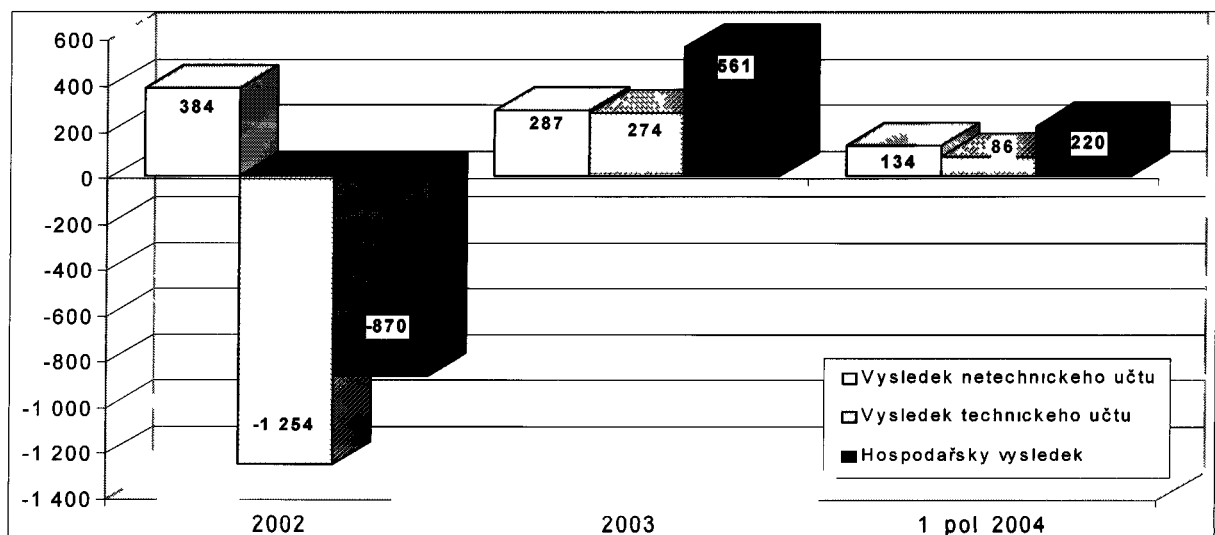
V souladu se směrnicí Rady ES č. 91/674/EHS ze dne 19. 12. 1991, k ročním účtům a konsolidovaným účtům pojišťovacích podniků, jsou nákladové a výnosové položky uspořádány do dvou hlavních skupin:

- tzv. technický účet
- tzv. netechnický účet

Obsahem **technického účtu** jsou veškeré náklady a výnosy související s pojišťovací a zajišťovací činností. Na **netechnický účet** se účtují ty náklady a výnosy, které souvisí s fungováním pojišťovny jako ekonomického subjektu.

Graf č. 13

Vývoj hospodářského výsledku v členění na technický a netechnický účet (v mil. Kč):

Na **technickém účtu**, jehož obsahem jsou veškeré náklady a výnosy související s pojišťovací a zajišťovací činností, vykázala společnost za období 1. pololetí 2004 zisk ve výši 86 mil. Kč.

Výnosy technického účtu tvořilo předepsané hrubé pojistné v hodnotě 223,4 mil. Kč, snížené o pojistné postoupené zajišťovatelům v oblasti krátkodobého komerčního pojištění ve výši 71,4 mil. Kč, a dále změna stavu rezervy na pojistné jiných období, která představovala výnos 147 mil. Kč. Zasloužené pojistné očištěné tak dosáhlo hodnoty 298 mil. Kč. Další položkou výnosů technického účtu jsou ostatní technické výnosy ve výši 20,8 mil. Kč (přijaté poplatky za zhotovení pojistných smluv, analýzy rizika pojištění, přísliby pojištění a čerpání opravných položek k pohledávkám).

Celkové výnosy na technického účtu k 30. 6. 2004 představovaly **319,8 mil. Kč**.

Základní položkou nákladů technického účtu byly náklady na pojistná plnění očištěné ve výsledné hodnotě **158,5 mil. Kč**. Tato položka se skládá z nákladů na pojistná plnění (607,5 mil. Kč), snížených o pojistná plnění zajišťovatelů u krátkodobých komerčních rizik (39,9 mil. Kč) a změny stavu rezervy na pojistná plnění, která činí 409,2 mil. Kč.

Čistá výše provozních nákladů dosáhla **65,1 mil. Kč**. Z toho pořizovací náklady na pojistné smlouvy činily 6,6 mil. Kč a náklady správního režimu 81,6 tis. Kč. Tyto tzv. hrubé provozní náklady snižuje provize ze zajištění ve výši 23,1 mil. Kč. Ostatní technické náklady zatížily technický účet ve výši **0,8 mil. Kč** (jedná se o členské příspěvky Bernské unii a dalším organizacím). Změna stavu rezervy na pojistné slevy se na nákladech podílela částkou **9,2 mil. Kč**. Na pojistných slevách bylo v prvním pololetí vyplaceno **0,5 mil. Kč**.

Celkové technické náklady k 30. 6. 2004 činily **234,1 mil. Kč**.

V rámci **netechnického účtu**, na němž se účtují všechny náklady a výnosy, které souvisí s fungováním pojišťovny jako ekonomického subjektu a nemají přímý vztah k pojišťovací činnosti, bylo dosaženo zisku + **133,9 mil. Kč**. Z toho celkové výnosy z finančního umístění představovaly 103,5 mil. Kč a 44,8 mil. Kč připadalo na ostatní výnosy (kursové zisky, nájemné za nebytové prostory). Netechnické náklady tvořily náklady na finanční umístění v objemu 0,7 mil. Kč a ostatní náklady ve výši 11,3 mil. Kč.

Celkově tak společnost zaznamenala za 1. pololetí 2004 kladný hospodářský výsledek (zisk) ve výši +219,6 mil. Kč.

H. Využívání členství v mezinárodních organizacích

V pojištění se státní podporou byly v průběhu jarního výročního zasedání Bernské unie v Oslu v květnu 2004 podepsány rámcové dohody o recipročním zajištění s exportními pojišťovnami severských zemí – finskou agenturou Finnvera, norskou GIEK, švédskou EKN a dánskou EKF.

Dne 29. června 2004 byla podepsána Dohoda o spolupráci mezi EGAP a Uzbekinvestem. Koncem 1. pololetí 2004 se rovněž začala připravovat obdobná dohoda o spolupráci se Státní pojišťovací společností pro pojišťování vývozních úvěrů a investic republiky Kazachstán (KECIC). Její znění je již odsouhlaseno a dohoda by měla být podepsána na podzim letošního roku.

Vstupem České republiky do EU se změnilo postavení země v Konsensu OECD. Zatímco předtím byla Česká republika samostatným členem, nyní je na zasedáních Konsensu zastupována představiteli Evropské komise jako kolektivního člena - Evropské Unie, přičemž svoje stanoviska může uplatňovat na koordinačních jednáních EU, které vždy předcházejí jednání OECD. V 1. pololetí 2004 začalo rovněž platit nové znění Konsensu OECD, které je jednodušší a transparentnější zejména ve vztahu k nečlenským zemím. Ve věcném obsahu dokumentu nedošlo k podstatnějším změnám.

Statutární orgány společnosti:

Představenstvo a dozorčí rada společnosti pracovaly k 30. 6. 2004 v tomto složení:

Představenstvo EGAP:

předseda: Ing. Ladislav Zelinka, Ph.D. - MF

1. místopředseda: Doc. Ing. Václav Petříček, CSc. - MPO

2. místopředseda: Ing. Pavol Parížek - generální ředitel EGAP

členové:

Ing. Vlastimil Gejdoš, CSc. – MPO

Ing. Tomáš Husák – MZV

Ing. Karel Venera – MZe

Ing. Milena Horčicová, CSc. - MF

Ing. Josef Tauber – generální ředitel ČEB

Ing. Karel Šimsa - náměstek generálního ředitele EGAP

Dozorčí rada EGAP:

předseda: Ing. Martin Tlapa, MBA – MPO (*od .....*)

JUDr. Miroslav Somol, CSc. – MPO (*do 25. června 2004*)

místopředseda: Ing. Jiří Šiman - MF

členové:

Ing. Helena Knížková – MZV

Bc. Petr Krejčí - MZe

Ing. Pavel Klaban - EGAP

Ing. Ladislava Soukupová - EGAP